ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลและผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลในเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

THE SKILLS OF THE 21ST CENTURY AS PERCEIVED BY NURSING GRADUATES AND SUPERVISORS, NURSING COLLEGE IN THE CENTRAL NETWORK 1, PRABOROMARAJCHANOK INSTITUTE

ธัญญมล สุริยานิมิตรสุข[1], ทุติยรัตน์ รื่นเริง[1], กมลรัตน์ เทอร์เนอร์[1]
มนัสวี จำปาเทศ[1], เอกพจน์ สืบญาติ[1], อารมณ์ ทองสันติ[2]

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนานี้ มีวัตถุประสงค์ศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลตามการรับรู้ของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิตและผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานของบัณฑิตที่จบหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ เป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน 117 คน และผู้บังคับบัญชา จำนวน 31 คน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน 177 คน และผู้บังคับบัญชา จำนวน 115 คน และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี เป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน 222 คน และผู้บังคับบัญชา จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาล และผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และ One-way ANOVA ผลการวิจัย พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยรวมตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาล และผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานมีความสอดคล้องกันคืออยู่ในระดับดี และเมื่อวิเคราะห์รายด้านตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาล ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.18) และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์ ($\bar{x}$ = 3.69) และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานของบัณฑิตพยาบาล คือ ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.21) และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{x}$ = 3.67)

2. บัณฑิตพยาบาลแต่ละวิทยาลัย มีการรับรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 บัณฑิตพยาบาล

---

[1]วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี

[2]คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Abstract

The purpose of this descriptive study was to study the skills of the 21 century of nursing graduate perceived by the graduates and their supervisors. Two groups of samples have participated in this research. The first group consists of nursing graduates who graduated from 3 nursing colleges in Central Network 1, Praboromarajchanok Institute in Academic Year BE. 2557. The second group is senior nurses who supervise nursing graduates. Data was collected by the century 21 skills questionnaire for nursing graduates. The data were analyzed using descriptive statistics, t-test and One-way ANOVA. The results showed that.

1. The research findings revealed that total average mean score of 21st century skills of graduate nurses and supervisors were consistency at a good level. Both of nursing graduates and supervisors perceived Career and Learning Skills is the highest mean score. The lowest mean score that nursing graduates perceived was the category of 3Rs-Reading, (w) Riting, (a) Rithmetic) while supervisors perceived that Creativity and Innovation was the lowest mean score.

2. The perception of the century 21 skills of nursing graduates in each college differ statistically significant at the .05 level.

Keywords: Twenty first century skills, Nursing graduates

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ผลักดันให้ผู้ปฏิบัติงานในทุกสาขาวิชาชีพสุขภาพต้องมีการปรับตัวและพัฒนาให้สามารถปฏิบัติงานได้ในพลวัตรของสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต พยาบาลซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มบุคลากรที่สำคัญของทีมสุขภาพที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของโลกแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานท่ามกลางกระแสความต้องการของผู้รับบริการ และวิวัฒนาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อระบบบริการสุขภาพ (Gatzke & Ransom, 2001)

ในช่วงกึ่งทศวรรษที่ผ่านมาได้มีความเคลื่อนไหวของกระบวนการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาสำหรับบุคลากรด้านสุขภาพ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับประเทศดังจะเห็นได้จากรายงานการประชุมสมัชชาอนามัยโลกครั้งที่ 66 ที่ขอให้ประเทศต่างๆ ได้มีการทบทวนสถานการณ์การจัดการศึกษาบุคลากรด้านสุขภาพ และปฏิรูปให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพในปัจจุบันและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (วีระศักดิ์ พุทธาศรี และวณิชา ชื่นกองแก้ว, 2560)

ในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยประสบกับการเปลี่ยนแปลง เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม โครงสร้างประชากร และระบาดวิทยา ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของระบบสุขภาพ และการบริหารจัดการของหน่วยบริการสุขภาพ พยาบาล

ซึ่งเป็นบุคลากรกลุ่มสำคัญของทีมสุขภาพจำเป็นต้องมีทักษะที่สอดคล้อง กับความต้องการของสังคม และทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น นักการศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนมากได้ให้ข้อคิดเห็นว่านักวิชาชีพในปัจจุบันรวมถึงพยาบาลจำเป็นต้องมีทักษะที่สอดคล้อง กับบริบทของศตวรรษที่ 21

จากการทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวกับทักษะศตวรรษที่ 21 พบว่ากมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ลัดดา เหลืองรัตนมาศ, สราญ นิรันรัตน์, จิราภรณ์ จันทร์อารักษ์, บุญเตือน วัฒนกุล และทุติยรัตน์ รื่นเริง. (2558). ได้ศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี แต่ไม่พบข้อมูลการศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาล ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นกลุ่มของพยาบาลวิชาชีพตามที่สังคมต้องการให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 ในการปฏิบัติงาน คณะผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บริหาร และอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลสู่สังคม จึงสนใจที่จะศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกปีการศึกษา 2557 จากการรับรู้ของบัณฑิตเองและการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน เพื่อนำข้อมูลที่ศึกษาของแต่ละวิทยาลัยและการเปรียบเทียบข้อมูลของแต่ละวิทยาลัยดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีทักษะศตวรรษที่ 21 อย่างสมบูรณ์ ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน
2. เปรียบเทียบทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ระหว่างการรับรู้ของบัณฑิตเองและการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากแต่ละวิทยาลัยพยาบาลของเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกตามการรับรู้ของบัณฑิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ Trilling& Fadel (2009) ซึ่งทักษะนี้จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของบัณฑิตในการเข้าสู่การทำงานที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงรวดเร็วอย่างมากในปัจจุบัน ประกอบด้วย 8 ทักษะ คือ 1) ทักษะ 3R อ่านออกเขียนได้ และคณิตศาสตร์ 2) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา 3) ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 4) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ 5) ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 6) ทักษะการสื่อสาร

การรู้เท่าทันสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ 7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 8) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ โดยมีความเชื่อว่าบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สถาบันพระบรมราชชนกจะได้รับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการศึกษา คือ บัณฑิต และผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานของบัณฑิตที่จบหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษา คือ บัณฑิต และผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานของบัณฑิตที่จบหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยผู้วิจัยสุ่มโดยการจับฉลากรายชื่อวิทยาลัยแบบไม่มีการแทนที่/ใส่คืน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สอบถามสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยใน แต่ละวิทยาลัย โดยสรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นดังนี้ คือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน 117 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตพยาบาล จำนวน 31 คน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี ซึ่งเป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน 177 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตพยาบาล จำนวน 115 คน และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ซึ่งเป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน 222 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตพยาบาล จำนวน 148 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งสร้างโดย กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ (2558) ตามแนวคิดของ Trilling& Fadel (2009) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามโดยรวม เท่ากับ 0.95 ข้อรายการมีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การให้คะแนนมีดังนี้ 1 หมายถึง มีทักษะในข้อนั้นในระดับต่ำมากหรือไม่มีเลย และ 5 หมายถึง มีทักษะในข้อนั้นในระดับดีมาก การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนเป็นระดับทักษะตามการรับรู้ของบัณฑิต ดังนี้ 1.00-1.50 เท่ากับ ระดับทักษะต่ำมาก, 1.51-2.50 เท่ากับ ระดับทักษะต่ำ, 2.51-3.50 เท่ากับ ระดับทักษะปานกลาง, 3.51-4.50 เท่ากับ ระดับทักษะดี และ 4.51-5.00เท่ากับ ระดับทักษะดีมาก

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี เลขที่ จว. 01/2558 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2558 คณะผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บ

ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างคณะผู้วิจัยเก็บไว้เป็นความลับและนำเสนอในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะบอกรับหรือปฏิเสธได้โดยไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย หรือข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้วิจัยตามที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ที่ให้ไว้ในใบคำชี้แจง และเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างลงนามในใบยินยอมสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะหยุดหรือออกจากการเข้าร่วมการวิจัยได้ตลอดเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 ผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ทั้ง 2 กลุ่มทางไปรษณีย์โดยส่งผ่านทางวิทยาลัยที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาโดยให้เวลาในการตอบและส่งคืนแบบสอบถามเป็นเวลา 3 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน ทั้งในภาพรวมระดับเครือข่ายและรายวิทยาลัย โดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ระหว่างการรับรู้ของบัณฑิตเองและการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน ทั้งในภาพรวม ระดับเครือข่ายและรายวิทยาลัย โดย independent t-test

3. เปรียบเทียบความแตกต่าง ของทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากแต่ละวิทยาลัยพยาบาลของเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกตามการรับรู้ของบัณฑิตโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว) ANOVA)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นดังนี้ คือ จำนวนบัณฑิตทั้งหมด 516 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตพยาบาลทั้งหมด 368 คน จำแนกเป็นวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน คน และผู้บังคับ 117 บัญชาของบัณฑิตพยาบาล จำนวน คน วิทยาลัย 31 พยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ซึ่งเป็นบัณฑิต คน และผู้บังคับบัญชาของ 177 พยาบาล จำนวน คน และวิทยาลัย 115 บัณฑิตพยาบาล จำนวน พยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ซึ่งเป็นบัณฑิตพยาบาล จำนวน คน และผู้บังคับบัญชาของ 222 คน 148 บัณฑิตพยาบาล จำนวน บัณฑิตทุกคนปฏิบัติงานในสถานบริการของรัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 100

2. ทักษะแห่งศตวรรษที่ ของบัณฑิต 21ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ดังตารางที่ 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมตามการรับรู้ของบัณฑิตอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 3.87) และเมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะ พบว่า ทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของบัณฑิตอยู่ในระดับดีทุกด้าน ($\bar{x}$ = 3.69 – 4.18) โดย ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยภาพรวมและรายด้านตามการรับรู้ของบัณฑิตเอง และตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	ภาพรวม			ตามการรับรู้ของบัณฑิตเอง			ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน		
	$\bar{x}$	SD	ระดับ	$\bar{x}$	SD	ระดับ	$\bar{x}$	SD	ระดับ
ทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์	3.63	.52	ดี	3.69	.50	ดี	3.72	.45	ดี
ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา	3.71	.55	ดี	3.83	.47	ดี	3.75	.52	ดี
ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.62	.60	ดี	3.75	.52	ดี	3.67	.59	ดี
ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	4.06	.60	ดี	4.14	.56	ดี	4.18	.54	ดี
ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ	3.94	.55	ดี	4.05	.47	ดี	3.99	.54	ดี
ทักษะด้านการสื่อสาร การรู้เท่าทันสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ	3.88	.52	ดี	3.98	.46	ดี	3.96	.49	ดี
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.07	.55	ดี	4.14	.51	ดี	4.17	.52	ดี
ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้	4.09	.52	ดี	4.18	.50	ดี	4.21	.49	ดี
ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิต โดยภาพรวม	**3.87**	**.45**	**ดี**	**3.96**	**.39**	**ดี**	**3.94**	**.42**	**ดี**

ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.18) และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์ ($\bar{x}$ = 3.69)

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 3.94) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานอยู่ในระดับดีทุกด้าน ($\bar{x}$ = 3.67 – 4.21) โดยทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.21) และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ($\bar{x}$ = 3.67)

3. เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ระหว่างการรับรู้ของบัณฑิตเองและการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน รายวิทยาลัย ดังตารางที่ 2, 3, และ 4

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ และทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจาก

การรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ และทักษะด้านการสื่อสาร การรู้เท่าทันสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสาร การรู้เท่าทันสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ ระหว่างการรับรู้ของบัณฑิตเองกับการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน

ทักษะในศตวรรษที่ 21	ตามการรับรู้ของบัณฑิตเอง (n = 118)		ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน (n = 31)		t	Sig
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
ทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์	3.53	.57	3.72	.56	-1.697	.092
ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา	3.64	.52	3.58	.57	.587	.558
ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.49	.57	3.50	.72	-.081	.935
ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	4.23	.58	3.95	.70	2.285*	.024
ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ	3.93	.54	3.67	.59	2.299*	.023
ทักษะด้านการสื่อสาร การรู้เท่าทันสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ	3.90	.51	3.78	.54	1.122	.264
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.31	.54	4.11	.62	1.771	.079
ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้	4.18	.51	3.93	.52	2.376*	.019
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	**3.87**	**.42**	**3.77**	**.51**	**1.118**	**.265**

***** Sig < .05,

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ระหว่างการรับรู้ของบัณฑิตเองกับการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน

ทักษะในศตวรรษที่ 21	ตามการรับรู้ของบัณฑิตเอง (n = 222)		ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน (n = 148)		t	Sig
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{x}$	S.D.		
ทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์	3.72	.47	3.71	.43	.230	.818
ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา	3.88	.44	3.59	.48	5.899**	.001
ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.79	.46	3.47	.51	6.291**	.001
ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	4.14	.60	4.07	.49	1.221	.223
ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ	4.11	.41	3.87	.48	5.070**	.001
ทักษะด้านการสื่อสาร การรู้เท่าทันสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ	4.02	.46	3.87	.44	3.086**	.002
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.14	.50	4.10	.46	.840	.402
ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้	4.25	.49	4.14	.45	2.366*	.019
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	**3.99**	**.36**	**3.84**	**.36**	**3.907****	**.001**

***** Sig < .05, ****** Sig < .01

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ระหว่างการรับรู้ของบัณฑิตเองกับการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน

ทักษะในศตวรรษที่ 21	ตามการรับรู้ของบัณฑิตเอง (n = 177)		ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน (n = 116)		t	Sig
	$\overline{x}$	S.D.	$\overline{x}$	S.D.		
ทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์	3.77	.47	3.74	.45	.434	.664
ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา	3.87	.44	4.00	.46	-2.250*	.025
ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.88	.50	3.96	.52	-1.381	.168
ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์	4.10	.51	4.38	.49	-4.640**	.001
ทักษะด้านความร่วมมือ, การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ	4.06	.49	4.22	.51	-2.734**	.007
ทักษะด้านการสื่อสาร การรู้เท่าทันสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ	3.96	.42	4.12	.50	-2.745**	.007
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.02	.48	4.27	.55	-4.036**	.001
ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้	4.08	.48	4.39	.48	-5.396**	.001
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	**3.95**	**.38**	**4.11**	**.39**	**-3.432****	**.001**

***** Sig < .05, ****** Sig < .01

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากแต่ละวิทยาลัยพยาบาลของเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกตามการรับรู้ของบัณฑิต

แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	1.196	2	.598	4.048	.018
ภายในกลุ่ม	75.901	514	.148		
รวม	77.096	516			

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบรายคู่ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากแต่ละวิทยาลัยพยาบาลของเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตามการรับรู้ของบัณฑิตเอง

วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1	$\overline{x}$	วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี กรุงเทพ	วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ชลบุรี	วิทยาลัยพยาบาล พระปกเกล้า จันทบุรี
		3.87	3.99	3.95
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ	3.87	-	-.12*	-.08
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี	3.99	-	-	-.04
วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	3.95	-	-	-

4. เปรียบเทียบความแตกต่างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากแต่ละวิทยาลัยพยาบาลของเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตามการรับรู้ของบัณฑิต ดังตารางที่ 5 และ 6

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บัณฑิตพยาบาลจากแต่ละวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลของเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีการรับรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี มีการรับรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตแตกต่างจากบัณฑิตพยาบาลสำเร็จการศึกษาจากจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี มีการรับรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตแตกต่างจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ และ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยรวมของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานมี

ความสอดคล้องกันคืออยู่ในระดับดี และเมื่อวิเคราะห์รายด้านตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน พบว่า ทักษะด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด คือ ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ ในขณะเดียวกันทักษะด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุดตามการรับรู้ของบัณฑิตพยาบาลและตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานมีความแตกต่างกัน คือ บัณฑิตพยาบาลรับรู้ทักษะด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุด คือ ทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์ แต่ผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานรับรู้ว่าทักษะด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าการที่บัณฑิตพยาบาลและผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานมีการรับรู้ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุดนั้นเกิดจากการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในทุกวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนที่มีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งการเรียนในภาคปฏิบัติการพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเป็นพยาบาล ที่มีความสามารถให้การพยาบาลต่อไปในอนาคต สถาบันการศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของกระบวนวิชาอย่างแท้จริงทั้งในสถานบริการสุขภาพทุกระดับและในชุมชน (วิภาดา คุณาวิกติกุล, 2558) นอกจากนี้วิทยาลัยพยาบาลทุกแห่งในเครือข่ายภาคกลาง 1 ยังจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีสลับกับการศึกษาภาคปฏิบัติในสาขาวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาแบบบูรณาการกับการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาของไทย ของ ปานเพชร ชินินทร และวิเชษฐ์ พลายมาศ (2553) ที่ว่าการจัดการเรียนการสอนที่บรูณาการการเรียนรู้กับการทำงานช่วยให้นักศึกษามีโอกาสในการประยุกต์ความรู้ ทักษะการทำงานและทักษะเฉพาะที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ และได้รู้จักชีวิตการทำงานที่แท้จริงก่อนสำเร็จการศึกษา และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานในวิชาปฏิบัติสร้างเสริมทักษะการพยาบาลต่อความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนัก ศึกษาพยาบาล ของวิไลวรรณ ทองเจริญ และคณะ (2556) ที่สะท้อนผลการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงานในวิชาชีพการพยาบาลจากบันทึกการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ของพยาบาล และเทคนิคในการปฏิบัติการพยาบาลมากขึ้น และการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้โดยการบูรณาการทฤษฎีที่ได้รับจากห้องเรียนกับการปฏิบัติงานจริงโดยผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการตัดสินใจ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาที่อาจพบในการฝึกปฏิบัติจริงในแหล่งฝึกซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยเพิ่มพูนทักษะและความสามารถให้การพยาบาลเป็นการเตรียมความพร้อมบัณฑิตที่จบออกมาให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงทำให้ค่าเฉลี่ยการรับรู้ของบัณฑิตด้านทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้มีคะแนนสูงที่สุด ส่วนในเรื่องที่บัณฑิตพยาบาลมีการรับรู้ค่าเฉลี่ยคะแนน ต่ำที่สุดในเรื่องทักษะ 3 R อ่านออก เขียนได้ และคณิตศาสตร์ นั้นอาจเป็นเพราะเป็นเรื่องทักษะด้านนี้เป็นทักษะ ที่วัดและประเมินได้ชัดเจนจากการทดสอบซึ่งนักศึกษาพยาบาลจะมีผลการวัดทักษะ

เหล่านี้จากการเรียนการสอน ที่ค่อนข้างต่ำจึงประเมินตนเองตามการรับรู้ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องผลการประเมินนักเรียนนานาชาติ (PISA) ในปี ค.ศ. 2015 ของประเทศไทยที่พบว่า ทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานกลาง โดยวิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานกลางมากที่สุด และรองลงมา คือวิชาวิทยาศาสตร์ และทักษะการอ่าน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) แต่ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานทักษะด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำที่สุด คือ ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลในกลุ่มบัณฑิตที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นระยะเวลาเพียง 1 ปีเท่านั้น ซึ่งในระบบการทำงานจริงบัณฑิตต้องผ่านกระบวนการปฐมนิเทศ มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรใหม่และเรียนรู้งานใหม่จึงทำให้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยทำให้ผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานประเมินการปฏิบัติงาน และการสร้างสรรค์ พัฒนาผลงานที่เกิดประโยชน์และช่วยทำให้ปฏิบัติการพยาบาลได้มีคุณภาพมากขึ้นได้น้อย จึงอาจทำให้มีการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานในทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของบัณฑิตพยาบาลใหม่ได้กว่าทักษะอื่นๆ อีกทั้งการเรียนการสอนในสาขาพยาบาลศาสตร์ที่ต้องเรียนรู้และปฏิบัติบนพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎี มีหลักการ มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเป็นการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคน เป็นการเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ทำให้ขาดการพัฒนาในด้านของจินตนาการ ไม่กล้าคิดแตกประเด็นที่แตกต่างหรือการพัฒนาต่อยอดความคิดซึ่งความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่แตกประเด็นความคิดที่แตกต่างหรือพัฒนาต่อยอดความคิดที่ต้องอยู่บนพื้นฐานของความรู้ในแต่ละศาสตร์สาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของบัณฑิตในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีอัตลักษณ์เชิงสร้างสรรค์ ของสิริชัย ดีเลิศ ปานใจ ธารทัศนวงศ์ และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2560) ที่ว่าความคิดสร้างสรรค์บัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากรกลุ่มวิชาด้านศิลปะมีความคิดสร้างสรรค์ระดับปานกลางถึงระดับดี ส่วนกลุ่มสาขาวิชาด้านมนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ระดับปานกลาง และสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับน้อย โดยอธิบายว่าสาขาวิชาที่มีกรอบทฤษฎีและกฎระเบียบของศาสตร์ที่เคร่งครัด ความคิดของบัณฑิตจะอยู่ในกรอบมากว่าการแตกความคิดนอกกรอบ เช่น สาขาวิชาด้านศิลปะสามารถมองโลกผ่านการสะท้อนมุมมองด้านผลงานศิลปะในรูปแบบนามธรรมได้มากกว่าสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ที่มองโลกด้วยฐานคติเชิงวัตถุที่มีระเบียบขั้นตอนที่เคร่งครัดทำให้มีทัศนคติและบุคลิกภาพที่สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ได้น้อยกว่าศาสตร์รูปแบบอื่น

2. เปรียบเทียบทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ระหว่างการรับรู้ของบัณฑิตเองและการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน รายวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี และวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/

ผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ ตามการรับรู้ของบัณฑิตเองมีความแตกต่างจากการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าการรับรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาล ของผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงาน ทั้งวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าการรับรู้ของบัณฑิต ซึ่งอธิบายได้ว่าเนื่องจากผู้ป่วยที่มารับบริการในโรงพยาบาลในปัจจุบันมีปัญหาที่ซับซ้อน และฉุกเฉินมากขึ้นทำให้มีความต้องการพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะทางการพยาบาลที่เพิ่มขึ้นมาก นอกจากนี้วิชาชีพพยาบาลในปัจจุบันกำลังตกอยู่ท่ามกลางอุปสรรคที่เป็นความท้าทายหลายประการ ได้แก่ ภาระงานที่เพิ่มขึ้น ลักษณะงาน มีความซับซ้อน ทำให้ความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญและมีทักษะเฉพาะทางเพิ่มมากขึ้น ความคาดหวังจากผู้รับบริการ และผู้บังคับบัญชาจึงเพิ่มขึ้นทำให้ผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานของบัณฑิต ความคาดหวังต่อบัณฑิตมากทำให้ตั้งเกณฑ์ในการประเมินทักษะศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตไว้สูง และวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยประเมินจากบัณฑิตที่ปฏิบัติหน้าที่ในระยะเวลาเพียง 1 ปีเท่านั้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคลากรใหม่และต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งานใหม่ จึงทำให้บัณฑิตพยาบาลมีความรู้ความสามารถและทักษะในการพยาบาลน้อย

3. เปรียบเทียบความแตกต่างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากแต่ละวิทยาลัยพยาบาลของเครือข่ายภาคกลาง 1 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ตามการรับรู้ของบัณฑิต ผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี มีการรับรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตแตกต่างจากบัณฑิตพยาบาลสำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี มีการรับรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตแตกต่างจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ และ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งการที่บัณฑิตพยาบาลจากแต่ละวิทยาลัยมีการรับรู้ต่อตนเองในเรื่องทักษะศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันเกิดจากมีการรับรู้ต่อความสามารถของตนเองแตกต่างกัน เนื่องจากได้รับประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกัน อยู่ในสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามที่ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura, 1997) ที่อธิบายไว้ว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองเกิดจาก การประสบความสำเร็จจากการกระทำ (Enactive Mastery Experience) การสังเกตตัวแบบ (Vicarious Experience) การพูดโน้มน้าวชักจูงของบุคคลอื่น (Verbal Persuasion) และสภาวะทางกายและอารมณ์ (Physiological and Effective State) นอกจากนี้เบทซ์ (Betz, 1992) อธิบายให้เห็นความสำคัญของการรับรู้ความสามารถของตนเองว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น ส่งผลต่อทั้งกระบวนการต่างๆ ทั้งด้านความคิด แรงจูงใจ ความรู้สึก ตลอดจนการเลือกกระทำพฤติกรรมต่างๆของบุคคล ดังนั้นหากบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในระดับ

สูง จะทำให้มีการเลือกที่จะทำพฤติกรรมที่ตนมีความมั่นใจและมีความพยายามที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นให้บรรลุเป้าหมาย มีความคิดริเริ่ม มีการพัฒนาความสามารถของตน ส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำก็มักจะประสบปัญหาในด้านความเครียด ความวิตกกังวล และไม่มีความพยายามในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับดวงกมล ทองอยู่ (2557) ที่อธิบายไว้ในเรื่องแนวทางการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนว่า การรับรู้ความสามารถของตนจะมีผลต่อแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล บุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่าบุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเห็นคุณค่าในตนเอง ดังนั้นการเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนตามแนวทางทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน โดยใช้แนวทางการเพิ่มประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จให้กับวัยรุ่น การใช้ตัวแบบ การใช้คำพูดชักจูงและการกระตุ้นทางอารมณ์ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นได้ นอกจากนี้สถานที่ตั้งของสถานศึกษาส่งผลให้บัณฑิตรับรู้ต่อทักษะศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน เนื่องจากแหล่งเรียนรู้มีผลต่อการพัฒนาทักษะ ซึ่งแหล่งเรียนรู้ตามสถานที่ตั้ง สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองที่เป็นศูนย์กลางของความเจริญต่างๆ ก็จะมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ตลอดจนวิทยาการที่ก้าวหน้าแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นตัวบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญก็ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และรับการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ในด้านต่างๆ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน การเขียน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีการฝึกทักษะ ฝึกกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถจดจำองค์ความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ตลอดไป (นิภา แย้มวจี, 2548)

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ลัดดา เหลืองรัตนมาศ, สราญ นิรันรัตน์, จิราภรณ์ จันทร์อารักษ์, บุญเตือน วัฒนกุล และทุติยรัตน์ รื่นเริง. (2558). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข, 25*(2), 178-193.

ดวงกมล ทองอยู่. (2557). แนวทางการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 4*(2), 179-196.

นิภา แย้มวจี. (2548). *การใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา*. ค้นจาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13755&Key=hotnews

ปานเพชร ชินินทร และวิเชษฐ์ พลายมาศ. (2553). การศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานสำหรับอุดมศึกษาไทย (Work integrated Learning: Wil)". ใน *การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 7* (น. 1056-1063). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน คณะวิทยาศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

วิภาดา คุณาวิกติกุล. (2558). การเรียนการสอนสาขาพยาบาลศาสตร์ ในยุคศตวรรษที่ 21. *พยาบาลสาร, 42*(2), 152-156.

วิไลวรรณ ทองเจริญ, ช่อทิพย์ สันธนะวนิช, สกุลรัตน์ เตียววานิช, พัสมณฑ์ คุ้มทวีพร, วิไลพรรณ สมบุญตนนท์ ศุภาวดี วายุเหือด, กาญจนา ครองธรรมชาติ, พิจิตรา เล็กดำรงกุล และกลิ่นชบา สุวรรณรงค์. (2556). ผลการเรียนรู้การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานในวิชาปฏิบัติเสริมทักษะการพยาบาลต่อความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลศาสตร์, 31*(4), 79-89.

วีระศักดิ์ พุทธาศรี และวณิชา ชื่นกองแก้ว. (บรรณาธิการ). (2560). *รายงานการประชุมวิชาการประจำปีระดับชาติ "การพัฒนาการศึกษาสำหรับบุคลากรด้านสุขภาพ"*. พี เอ ลิฟวิ่ง: กรุงเทพ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0*. พริกหวานกราฟฟิค: กรุงเทพ.

สิริชัย ดีเลิศ, ปานใจ ธารทัศนวงศ์ และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2560). ความคิดสร้างสรรค์ของบัณฑิตในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีอัตลักษณ์เชิงสร้างสรรค์. *วารสารการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 6*(1),16-25.

Bandura, A. (1997). *Self –efficacy*. New York: W.H. Freeman.

Bezt, N. E. (1992). Counseling uses of career self-efficacy theory. *The Career Development Quarterly, 41*(1),22-26.

Gatzke, H. & Ransom, J. E. (2001). New skills for a new age: Preparing nurses for the 21st century. *Nursing Forum, 36*(3), 13-17.

Trilling, B. & Fadel, C. (2009). *Learning and innovation skills: 21st century skills learning for life in our times*. San Francisco: Jossey-Bass.